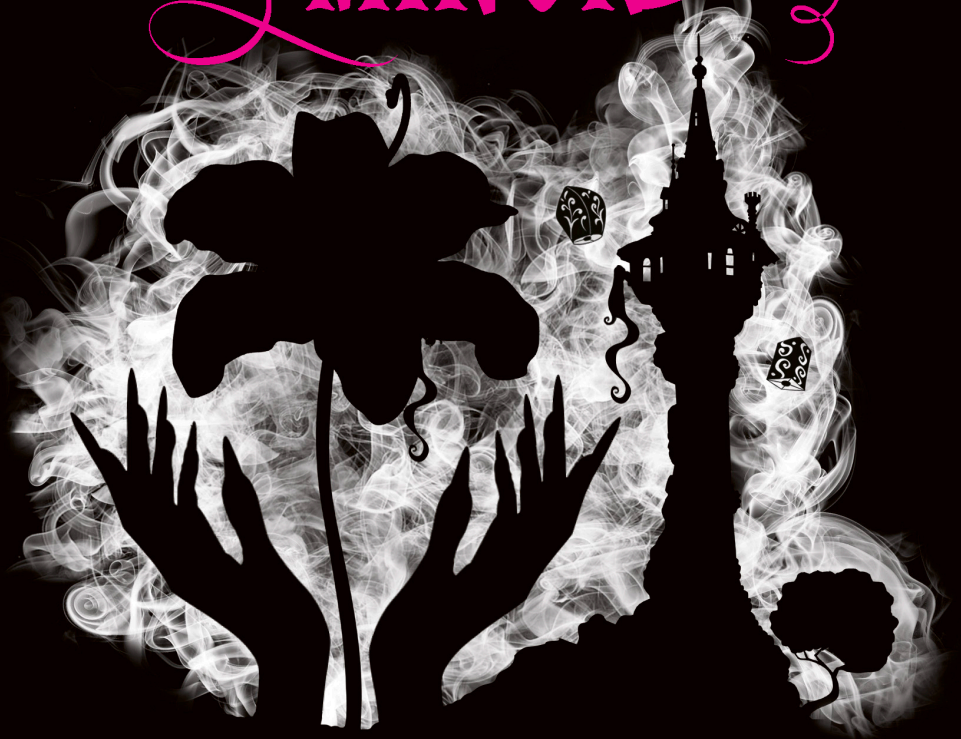

Disney

MIKÄ KERRAN OLI MINUN

Tammi

Mitä jos Tähtkäpään äiti
valitsi väärin?

LIZ BRASWELL

MIKÄ KERRAN OLI MINUN

Suomentanut
Karoliina Timonen

TAMMI

HELSINKI

Runositaatit s. 268:

Hellin Tynell: ”Aurinkoloru” (Lasten runotar, Valistus 1962)

Kaija Pakkanen: ”Meidän vauva” (Kaksi kukkopilliä, WSOY 1968)

Runo s. 403:

Kirsi Kunnas ”Tänään on juuri oikea aika” (Tiitiäisen satupuu, WSOY 1956)

Alkuteos A Twisted Tale, What Once Was Mine

© Disney

Suomenkielinen laitos © Karoliina Timonen ja Tammi 2022

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

ISBN 978-952-04-4121-0

Painettu EU:ssa

Kaikille maailman kirjastonhoitajille.
En olisi sama ihminen ilman oman elämäni ihmeellisiä
kirjastonhoitajia. Kiitos, Wunderly Stauder, Peter Salesses,
Jane White, Eleanor Malmfeldt ja Rita Braswell.

- L.B.

Tarina

Popkappaleen viimeiset sävelet soivat elokuvan loppu-tekstien juostessa, ja oikea maailma alkoi taas hahmotua Brendanin ympärillä.

Täynnä kukkia, lintuja, kuninkaita ja kuningattaria olevan onnellisten loppujen valtakunnan tilalla oli pieni ja kylmä huoneenkoppero, jonka sisustus oli karu ja puhtaanvalkoinen. Siellä oli tilaa hädin tuskin tuolille, pienelle kärrylle, tiputusletkujen ja infuusiopumppujen telineille – ja sairaalasängylle, jolla Brendanin kaksois-sisko Daniella makasi.

Brendan oli yrittänyt tavalliseen tapaansa koristella ja elävöittää huonetta istuessaan siskon seurana tämän solunsalpaajahoidon aikana. Hän oli ripustanut monivärisiä (patterikäyttöisiä) pallovaloja siskon sängyn pätyyn, laittanut kärryyn räikeän värikkään kukkakimpun (tekokukkia, sillä siitepöly ja allergeenit eivät tehneet hyvää heikentyneelle immuunijärjestelmälle) ja asettanut tarjolle pinon bageleita ja mansikkatuorejuustoa siltä varalta, että siskolle maistuisi ruoka (vaikka ei tälle koskaan maistunut).

Noilla asioilla hän sai karkotettua kauheimmat pelon tunteet, mutta ei kaikkia, ei kokonaan.

Kyseessä ei ollut pahin mahdollinen syöpä. Ei se ollut edes kahdenkymmenen pahimman joukossa, mutta tiedosta ei ollut Brendanille mitään iloa tällä hetkellä, kun hänen hyvin hauras, hyvin väsynyt siskonsa – joka

oli katsonut elokuvan istualtaan ja suuret silmät intoa täynnä – vajosi taas uupuneena takaisin tyynylleen.

Infuusiopumppujen äänekkäs naksahdus korostui elokuvan loppumisen jälkeisessä hiljaisuudessa.

Daniella avasi suunsa mutta ei aivan haukotellut.

”Okei, *Kaksin karkuteillä* -leffan kolmas katselukerta: hoidettu!” Brendan sanoi ja sai loihdittua hymyn kasvoilleen. ”Mitä haluaisit tehdä seuraavaksi?”

”Lukisitko minulle?” Hetkeksi siskon unisiin ruskeisiin silmiin syttyi valonhohde. Miten Brendan voisi kieltäytyä?

... mutta sitten hän näki kirjan, jota sisko heilutteli kädessään, ja hänen ilmeensä valahti.

”Hei *haloo*”, Brendan voihkaisi. ”Me katsottiin juuri tuo *leffa*. Eikö voitaisi lukea jotain muuta?”

”Ei, kun minä haluan kuulla *Tähtäpään*”, Daniella sanoi ja työnsi alahuulensa pitkäksi (mikä oli itse asiaansa pitkästä aikaa ilahduttavan siskomainen ele). ”TAAS KERRAN. Paitsi jos sinusta tuntuu, ettei kuusitoistavuotias syöpää sairastava siskosi ansaitse sitä...”

”No voi herrajumala.” Brendan otti kirjan vastaan hakoisesti. ”Minä tajuan kyllä halun palata lapsuusajan juttuihin, mutta miksi *Tähtäpää*? Niin kuin *aina* vain *Tähtäpää*? Sinun hiuksesi ovat – olivat – mustat. Eikä niitä enää edes ole.”

Ainoastaan veli saattoi puhua Daniellalle näin: veljen *täytyi* puhua hänelle näin. Silloin kun Brendan muuttui oudoksi ja lempeäksi ja surullisen näköiseksi, samalla tavalla kuin Daniellan poikaystävä ja äiti ja isä, tai alkoi puhua pingottuneesti niin kuin sairaanhoitajat, jotka välttelivät puhumasta siitä, mistä oli oikeasti kyse, *silloin* Daniella alkoi pelätä ja tuli vihaiseksi. Mikään hänelle

tapahtuvista, sairauteen liittyvistä kauheista asioista ei harmittanut häntä yhtä paljon kuin se, jos hänen ärsyttävä veljensä yritti kohdella häntä kiltisti ja kauniisti.

Kerran – vain kerran – veli oli saanut hänet kiinni peilin edestä tuijottamasta niitä muutamaa haituvaa, jotka hänen päässään yhä kasvoi. Siinä oli kaikki, mitä oli jäljellä hänen runsaina ryöpynneistä pikkuleteistään. Daniellan kurkku oli pullistunut kuin kokonaista kalaa syövällä linnulla, kun hän oli nieleskellyt kerran toisensa jälkeen estääkseen itkua tulemasta.

”Lue vain se kirja”, Daniella sanoi nyt. Lyhyesti ja väsyneesti. Ja porasi veljeä vihaisesti katseellaan niillä vähillä voimilla, jotka hänellä oli jäljellä.

Brendan huokaisi ja selasi kirjansivut alkuun. Hän hytisi. Näitä pieniä kemoterapiakammioita pidettiin kylminä – jostakin lääketieteellisestä syystä, jota hän ei muistanut. Hän toi aina mukanaan Daniellan vanhan Tiana-viltin, joka oli nyt tiukasti siskon ympärillä yhdesä sairaalan huopien kanssa, joita eräs kiltti hoitaja oli steriloinut ja tuonut, jotta heillä olisi lämmin.

Brendan katsoi ensimmäistä sivua.

Sitten hän sulki kirjan.

”*Brendan.*” Daniella sanoi unisena mutta kärsimättömänä.

”Kuulehan”, Brendan sanoi saatuaan ajatuksen. ”Me ollaan luettu tämä kirja tyyliin *sata* kertaa...”

”Kahdesti”, Daniella korjasi, ja hänen silmänsä painuivat kiinni.

”Entä jos kerron kirjan tarinan sinulle – eri tavalla? *Minun* tavallani?”

Daniellan silmät rävähtivät auki. Hän mulkoili veljeään epäuskoisena.

”Just joo. Sinä tekisit siitä ihan typerän, ja jossain kohtauksessa Imperiumin iskujoukot hyppäisivät mukaan tai henkilöhahmot kiroilisi toisilleen, ja sitten avaruusoliot tulisi ja tuhoaisi *kaiken*.”

”Ei, enhän tekisi! Minä lupaan. Ei mitään typeryyksiä. Täsmälleen sama tarina, mutta... eri tavalla.”

Daniella siristi silmiään epäluuloisesti.

”Jossa äiti Gothel on edelleen pahis? Ja Flynn rakastuu Tähtäpäähän? Jossa on Pascal? Ja Haliankan tavernan tyypit? Ja *taikuutta*? Eikä robotteja tai aikamatkoja?”

”Kaikki mukana. Minä *lupaan*. Ei robotteja.”

”Okei”, Daniella sanoi. Hän kuulosti yhä epävarmalta mutta ehdottomasti virkeämmältä kuin hetkeä aiemmin. ”Annan sinulle mahdollisuuden.”

”No niin”, Brendan sanoi ja hymyili. Hän avasi kirjan kuin alkaisi lukea siitä.

”*Olipa kerran...*”

Satumainen alku

Olipa kerran – kauan sitten, kun taivaasta vielä ohjailtiin maanpäällisiä asioita – sellainen ihana kevätpäivä, jona aurinko loisti niin kirkkaasti, että se vuodatti yhden kyyneleen silkasta ilosta. Paikkaan, johon tämä auringon kyynel putosi, kasvoi kullanhohtoinen taikakukka. Se hehkui lämpimän pehmeästi kuin aamuaurinko ja pystyi parantamaan sairaat ja haavoittuneet.

...paitsi ettei se saanut koskaan mahdollisuutta siihen. Noina aikoina ne, jotka tunsivat metsän salat, etsivät taikakukan käsiinsä aina ihmeparantumista kipeästi tarvitessaan, mutta sitten alkoivat pimeät ajat. Sota toisensa jälkeen tuhosi metsäisiä takamaita, ja rutto riehui vieden mukanaan kokonaisia viisaiden naisten sekä vanhojen erakkojen sukupolvia. Ajan myötä auringonkyyneleen taikavoima katosi kansakunnan muistista lähes kokonaan.

Kului vuosia. Maailma muuttui. Ja lopulta yksi ove-la ja ilkeä nuori nainen löysi taas kukan kuunneltuaan tarinoita ja huhuja.

Hänen nimensä oli Gothel.

Hän olisi voinut käyttää taikaa moniin asioihin. Hänestä olisi voinut tulla suuri parantaja – tai ainakin hyvin kysytty lääkäri, joka olisi hoitanut rikkaita ja kuninkaallisia. Sen sijaan hän piti tiedon kukasta kokonaan itsellään ja käytti sen taikaa estämään oman vanhenemisensa, säilyttämään itsensä ikuisesti nuorena.

Kului sata vuotta.

Maassa oli jälleen rauha. Kuningas Frederic ja kuningatar Arianna, jotka olivat nuoresta iästään huolimatta viisaita ja oikeudenmukaisia, hallitsivat valtakuntaansa ansiokkaasti. Ja aivan kuten niin monissa muissakin saaduissa, heillä oli kaikkea, mitä he saattoivat ikinä toivoa... lukuun ottamatta lasta.

(Tämä oli tietenkin ahdistavaa kuningasparille, mutta perillisen puute aiheutti levottomuutta myös laajemmin valtakunnassa. Ilman selkeää tietoa perimisjärjestyksestä maata uhkasi jälleen kaaos ja verilöyly. Naapurivaltakuntien paronit himoitsivat lääniensä kasvattamista malttamattomina, nälkäisinä ja ahneina.)

Kun kuningatar oli aikansa kuunnellut vanhojen tätien, tohtoreiden, pappien ja puoskareiden neuvoja, hän alkoi viimein odottaa lasta. Linnassa iloittiin ja riemuttiin – mutta surullista kyllä, kuten aivan liian usein noina *olipa kerran* -aikoina, kuningattaren terveydentila heikkeni raskauden edetessä, ja alkoi näyttää todennäköiseltä, että hän kuolisi ennen lapsen syntymää.

Jälleen kerran kuningas kutsui linnaan vanhat tädit ja tohtorit ja papit ja puoskarit, ja vasta viimeinen vanha kääkkä muisti isoisoiäitinsä kertoman tarinan auringonkyyneleen kukan salaisesta taikavoimasta.

Viivyttelämästä kuningas lähetti kaikki miehensä ja hevosensa haravoimaan ympäröivää maaseutua löytääkseen tuon taianomaisesti hohtavan kukinnan. Joka ikinen yö, hämärästä aamunkoittoon, joka ikinen kynnelle kykenevä kansalainen oli mukana etsintäpartiossa. He lähtivät mukaan mielihyvin, sillä kuningas ja kuningatar olivat hyviä hallitsijoita, joiden alamaiset toivoivat heidän olevan onnellisia. He lähtivät mielihyvin, sillä

kaikki halusivat kruununperijän eivätkä paluuta edeltäneiden vuosisatojen kaaokseen. Mielihyvin he lähtivät, sillä auringonkyyneleen löytäjälle oli luvattu muhkea palkkio.

Niin kukka lopulta löytyi, ja siitä uutettiin juoma, joka laski heikentyneen kuningattaren korkean kuumeen. Pian hän oli jo terve ja synnytti kauniin tyttölapsen, mitä juhlittiin kaikkialla valtakunnassa – tietämättöminä tapahtuneesta erheestä.

Sillä löytöpalkkion rikastama talonpoikaisnainen ei ollut löytänyt kukkivaa auringonkyyneeltä.

Vaan *kuunkyyneleen* kukan.

Memorial Sloan Kettering -sairaala

”Anteeksi *minkä?*”

Daniella läimäytti käsivartensa peitteille kummallekin puolelleen. Tiputustelineet rämisivät, mutta onneksi mikään ei irronnut.

”*Kuunkyyneleen* kukan”, Brendan toisti kärsivällisesti. ”He poimivat väärän kukan. Minähän sanoin, että tämä tarina olisi uudenlainen.”

”Niin, mutta – miten he onnistuivat poimimaan väärän kukan? Kyseessä on auringonkynnel! Se on kulmavärinen ja se hohtaa ja kaikkea.”

Daniella kurtisteli kulmiaan ja yritti ristiä letkuja täynnä olevat kätensä puuskaan nyrpistellen tarinan vielä nimettömän hahmon tyyperyydelle. Tuo talonpoikais-tollo oli vielä rikastunutkin virheensä ansiosta ja omisti nyt varmaan niin paljon vuohia ja kultaa, ettei enää tiennyt, mitä niillä tekisi.

”No siis, kumpikin kukka *hohtaa*”, Brendan sanoi ja nojautui lähemmäs puolustaen nimetöntä hahmoaan. ”Heille sanottiin: ’Menkää etsimään hohtavaa kukkaa’, ja niin he tekivät. Niitä vain oli muitakin kuin se yksi. Ehkä kauan sitten myös kuu vuodatti kyyneleen, ja siitäkin kasvoi jotain.”

Brendan näki, miten siskon ilme muuttui tämän tajutessa jutun juonen ja kiinnostuessa siitä. Hän yritti olla näyttämättä liian voitonriemuiselta.

”Onko tähdenkyyneleitä myös?”

”En tiedä. Ehkä. Miksei?”

”Mitä erilaista kuunkyyneleen kukka sitten tekee?”

Daniella kysyi ja yritti peittää innostuksensa.

”Jospa vain ottaisit rennosti ja *kuuntelisit*, tyhmeliini. Saat sen kyllä selville”, Brendan sanoi ja avasi kirjan jälleen – tällä kertaa hiukan ylidramaattisesti. Daniella näytti tyytymättömältä mutta asettui taas nojaamaan tyynyihin ja nielaisi kerran pari äänekkäästi. Solunsalpaajahoito sai hänet maistamaan ja haistamaan oudosti olemattomia. Brendan painoi mieleensä, että hakisi automaattista lisää Sour Patch Kids -karkkeja samalla kun kävisi seuraavan kerran vessassa. Ne eivät olleet Daniellan suosikkimakeisia, mutta ne olivat niin ärjyjä, että auttoivat edes hiukan. ”Ja niin syntyi terve tyttövauva, pieni prinsessa. Odotettuaan viikon – se oli tuohon aikaan tapana, kun vastasyntyneiden kuolleisuus oli korkea – he antoivat vauvalle nimen *Tähhäpää*, koska hänet pelastanut taikakukka oli löytynyt viljapellon pientareelta. Koko valtakunta juhli riehakkaasti ulkosalla tanssien ja herkutellen, ja kaikille jaettiin lahjoja. Kuningas ja kuningatar laskivat leijuvan lyhdyn taivaalle. Sen hetken ajan kaikki oli täydellistä.

Ja sitten tuo hetki meni ohi.”

Tähkää

Vastasyntynyt prinsessa oli terve, ponteva ja elinvoimainen, eikä hänessä näkynyt merkkejä sairaudesta (tai *halusta paeta syntisestä maailmasta takaisin taivaaseen*, kuten jotkut noihin aikoihin sanoivat). Hänelle etsittiin imettäjä – jonka kuningatar Arianna lähetti heti pois, sillä hän halusi hoitaa vauvansa itse. Ja kuka olisi voinut häntä siitä moittia? Tähkää oli iloinen ja pullea, punaposkinen vauva, joka rakasti pajaamista. Ainoa hiukan outo asia hänessä oli tukka. Se oli väriltään kauniin hopeainen ja jo hänen syntyessään ainakin kymmenen senttiä pitkä.

Vanha Bess, jonka vastuulla piit ja palvelijat olivat ja joka oli koko linnan todellinen äitihahmo, jätti huomiotta taikauskaiset huhut Tähkään hiuksista ja pahoista hengistä. Se oli vauvatukkaa, joka todennäköisesti lähtisi viikon päästä, ja sitten tilalle kasvaisivat tytön varsinaiset, oikeanväriset hiukset. Ariannalla oli ollut vastasyntyneenä päässään hiilenmusta pehko, joka oli kadonnut kahdessa viikossa, ja kuukautta myöhemmin tilalle oli kasvanut pysyviä kastanjanruskeita suortuvia.

Tähkään tukka oli kuitenkin ohut ja hankala. Siihen muodostui helposti pieniä vauvatakkuja, jotka olivat pirullisen vaikeita selvitettäviä (etenkin kun seassa oli suunnaton määrä kuolaa ja puklua, joita jopa hienoimmat prinsessavauvat sylkevät).

Hänen kasteensa kunniaksi järjestettiin yksi valtakunnan historian suurimmista juhlista. Kuningas Fredericissä oli hiukan tähtiharrastajan vikaa, ja hän huomasi, että kastepäivän iltana olisi uusikuu eli öistä mustin.

”Lähetämme lentoon *lisää* kynttilälyhtyjä!” hän julisti. ”Täytämme taivaan niillä! Juhliaksemme tytärtämme!”

Muutamaa kuukautta aiemmin kaukaa idästä saapunut kaupparavaani oli esitellyt heille nuo ihmeet: kirkkaan värisiksi maalatut paperilyhdyt, jotka lensivät leijumaan taivaalle kuin pilvet, kun niiden lankaan sytytettiin tuli. Frederic oli ostanut ne kaikki ja pyytänyt kauppiaita vielä palaamaan ja tuomaan lisää lyhtyjä.

(Hän osti myös ilotulitteita, silkkiä, teetä sekä valikoiman mausteita, joista linnan keittiömestarit eivät olleet koskaan kuulleetkaan – mutta joille he löysivät pian paljon käyttöä.)

Lyhtyjä jaettiin kaikille valtakunnassa ja ne ohjeistettiin lähettämään lentoon satamassa olevista veneistä käsin heti auringon laskettua.

Kaikkialla innostuttiin valmistelemaan suurta iltaa: talot koristeltiin kukkaköynnöksin; *chancit* piirsivät aukioille mandalakuvioita värikkäillä liiduilla; muusikot virittivät ja kiillottivat soittimiaan; kaikki kaivoivat kaapista parhaat mekkonsa ja viittansa, ja naiset letittivät hiuksiinsa hohtavan valkoisia liljoja, joilla yritettiin jäljitellä auringonkyyneleen (kuunkyyneleen) hehkua edes hiukan.

Vain pieni Tähtäpää-vauva ei nauttinut oman juhlaansa valmisteluista.

Ei häntä haitannut, että hänet puettiin lumivalkoi-

seen kastemekkoon, jonka oli kutonut kaksitoista valtakunnan taitavinta nyplääjää kaikkein hienoimmasta saattavilla olevasta silkistä.

Ei hän vastustanut hänen pullealle vartalolleen pirskoteltavaa ruusuvettä, joka sai hänet tuoksumaan sellaiselta kuin jotkut typerykset kuvittelivat vauvojen aina tuoksuvan.

Eikä hän vastustanut edes pikkuruisten kynsiensä hyvin huolellista leikkaamista, jotta hän ei naarmuttaisi kasvojaan.

Sen sijaan hän vihasi hössötystä hiustensa kimpussa.

”Miten vastasyntyneellä voi olla jo näin paljon takkuja?” vanha Bess kummasteli Tähkäpää sylissään, kun nuori palvelijatar Lettie yritti selvittää vauvelin hiuksia hopeisella kammalla. Kuningatar Arianna seurasi kampaamista hymyillen, ja salaa hän riemuitsi tyttärensä kipakasta kiljahtelusta ja pienten jalkojen yllättävän voimakkaista potkuista. Ärhäkkyyys merkitsi elinvoimaa, mikä ei ollut itsestäänselvyys vastasyntyneen kohdalla. Ärhäkkys merkitsi voimakasta tahtoa, jota erityisesti tytöt ja naiset tarvitsivat kipeästi; jopa kuningattaret, joiden täytyi osata taistella pitääkseen kiinni oikeuksistaan ja omaisuudestaan.

Kuningas Frederic käveli huoneessa kärsimättömästi edestakaisin ja tarkisti vähän väliä, miten kohtauksesta luonnosta hahmotteleva hovimaalari edistyi. Sitä olisi voinut pitää tuoreen isän hellyttävänä käytöksenä – ellei hän olisi pyytänyt taiteilijaparkaa ikuistamaan myös Tähkäpään ensimmäistä kylvetystä, Tähkäpään ensimmäisiä unia kuninkaallisessa kehdoissa ja jopa Tähkäpään ensimmäistä kuninkaallista vaipanvaihtoa.

”Pysy paikallasi, kaunokainen!” Lettie aneli ja yrit-

ti hellästi pidellä vauvan päätä paikallaan, ettei korea kampa satuttaisi tätä.

”Rauhoituhan, kultaseni”, vanha Bess sanoi ja hyppytti pikkuista sylissänsä.

”No niin, enää yksi takku, ja sitten olemme valmiita”, palvelijatar sanoi yhteenpurtujen hampaidensa välistä.

Ehkä hän silloin kiskaisi kampa hitusen liian voimakkaasti saadakseen takun nopeasti selväksi. Sen seurauksena Tähkäpää joka tapauksessa kiljaisi vihaisesti ja nykäisi päätään, jolloin takku tarttui kampaan.

”Voi, pikkuinen!” Lettie huudahti ja laski kätensä vauvaparan punoittavalle päänahalle.

Sitten puncheutuivat myös Tähkäpään kasvot. Vauvan tuntemaan kivun ja tuskan myötä ne puuttuivat punaisiksi kuin punajuuri. Hän avasi soman vaaleanpunaisen suunsa ammolleen ja alkoi *ulvoa*...

...jolloin palvelijatar kaatui kuolleena maahan. Huoneessa oli hiljaista lukuun ottamatta prinsessavauvan itkua, joka ei oikeasti ollut erityisen kovaäänistä – olihan hän kuitenkin aivan vastasyntynyt.

”Mitä...?” Yleensä hiljainen Frederic avasi suunsa ensimmäisenä.

Yksi vartijoista havahtui, kiirehti palvelijattaren tykö, polvistui maahan ja kokeili tämän poskea. ”Hän on jo muuttumassa kylmäksi – kutsukaa lääkäri, vaikka pelkään, että on jo myöhäistä.”

Toinen vartija nosti käden lippaan, ryntäsi ulos huoneesta ja huusi hakemaan tohtori Alzin, joka oli vastuussa sekä kuninkaallisen perheen että palveluskunnan terveydenhoidosta.

”Tähkäpää!” kuningatar huusi ja hyppäsi seisomaan. Kuten kenen tahansa jotakin pelottavaa ja hämmentä-

vää kohtaavan äidin, myös hänen ensimmäinen reaktionensa oli napata lapsi nopeasti syliin.

Vanha Bess kuitenkin vastusti tätä puristamalla vauvan tiukemmin omaan syleilyynsä ja vetäytymällä kauemmas kuningattaresta.

”Teidän korkeutenne, ei”, Bess sanoi. Hän päätteli nopean älynsä ansiosta oikean toimintatavan vikkelämmin kuin kukaan muu paikalla olevista – lukuun ottamatta ehkä vartijaa. ”Teidän täytyy pysyä loitolla.”

”Anna lapseni minulle”, Arianna vaati, ja aavistus hänen tyttärensä tahdonvoimasta häivähti kuningattaren muuten kauhistuneissa tummissa silmissä.

”Ei, kuningattareni”, Bess sanoi päättäväisesti. ”Jokin on nyt vinossa – näitte sen itsekin. Lettie tukisti Tähkää, ja nyt hän on kuollut. Itse asiassa vauvakulta vaikuttaa alkavan tyyntyä, mutta antakaa minun pidellä häntä, kunnes olemme varmoja, ettei vaaraa ole.”

Arianna pyrki Bessin sanoista huolimatta yhä lastaan kohti, mutta Frederic esti häntä.

Taiteilija jatkoi kohtausten luonnostelua: kolkkoa, mykistynyttä huonetta sekavien epätoivon tunteiden vallassa... ja punaposkista vauvaa, joka oli unohtanut kokemansa kivun jo täysin ja jokelteli tyytyväisenä itsekseen.

Taiteilijaa *ei* kutsuttu enää kuninkaan tornikamariiniin, jossa epätoivo jatkui – joskin tunnelma oli nyt tyyntynyt miettelijäksi ja huolestuneeksi. Frederic ja Arianna pitivät toisistaan kiinni heidän tyttärensä nukkuessa lähellä (pihlajasta veistetyssä kehdossa, jonka oli määrä suojella häntä pahoilta hengiltä). Tohtori Alzi oli paikalla, samoin kuin linnan pappismies, vanha Bess ja vartija, joka oli todennut Lettien kuolleeksi.

”Olen taipuvainen uskomaan, että kyseessä oli ikävä onnettomuus”, tohtori sanoi väsyneesti. Hänellä oli ohutsankaiset silmälasit ja lempeä katse. ”Kenties tällä palvelijattarella oli sydänsairaus tai jotakin vikaa aivoissa. Äskeisessä tilanteessa koettu stressi sai hänen verensä kiehumaan ja ruumiinnesteensä kuohumaan, kunnes hän ei heikentyneessä tilassaan enää kestänyt.”

”Luuletteko todella, että hän koki stressiä ensimmäisen kerran *tänään*?” vanha Bess puuskahti. ”Kertokaapa, hyvä herra, oletteko koskaan oikeasti keskustellut köyhästä perheestä tulevan nuoren ja kauniin palvelijattaren kanssa?”

Tohtori kohautti olkapäitään. Hän ei osannut vastata.

”Tämä on pahalaisen työtä”, pappismies sanoi. ”Tälaista seuraa, kun parannusta etsitään taikayrteistä ja noituudesta Jumalan sanan sijaan.”

Kuningas Frederic hieroi korkeaa otsaansa väsyneenä ja puristi Ariannan olkapäätä rauhoittavasti ennen kuin tämä ehti reagoida papin sanoihin.

”Entä sinä, vartija”, Frederic sanoi. ”Sinä ymmärsit ensimmäisenä, mistä oli kyse ja menit kuolleen tyttöparan tykö. Kerro mitä tarkalleen ottaen näit.”

Kuninkaallinen vartija Justin Tregsborg (jota kutsuttiin roomalaiseen tapaan myös nimellä ”Maximus”, koska hän oli sisaruksiaan paljon pidempi) oli nuori mutta silti tarpeeksi kokenut tietääkseen, ettei nyt ollut sopivaa ryhtyä tunteelliseksi. ”Teidän majesteettinne, minusta se näytti siltä, että prinsessa suuttui – ja sitten palvelijatar saman tien kuoli. En nähnyt mitään muuta, paitsi että palvelijatar kosketti vauvaa, kun se tapahtui. Tarkalleen ottaen vauvan hiuksia. Mutta toisaalta vau-

va oli Bessin sylissä, ja Bess on hengissä, joten en osaa yhtään sanoa, *kuinka* se tapahtui.”

”Prinsessavauvan *hiuksia*...” Arianna nousi hitaasti ja meni kehdon luo. Tähtäpäähän hopeiset suortuvat – joissa oli yhä se viimeinen takku – olivat levittäytyneet tyynylle hänen päänsä ympärillä. Ne olivat erikoisen, suorastaan luonnottoman väriset lapsella, jonka kummankin vanhemman tukka oli tumma kuin hienoimman täysverisen arabianhevosen harja.

Hiukset olivat kuin noidutut.

”Ehkä tämä tosiaan johtuu siitä kukasta”, tohtori Alzi pohti. ”Enhän minä tietenkään usko mihinkään sellaiseen, ja Arianna on hieno, terve nainen, joka varmaankin parani aivan itsekseen. Mutta jos oletettaisiin, että tällä auringonkyyneleen kukalla todella olisi taikavoimia, jotka olisivat vaikuttaneet kuningattareen hänen nautittuaan siitä uutettua juomaa... Eikö siitä seuraisi, että vaikutus yltäisi myös vauvaan, joka vatsassa ollessaan käytännössä syö ja juo kaiken minkä äitikin?”

Arianna ja Frederic vaihtoivat huolestuneen katseen. Arianna laski automaattisesti käden vatsalleen, vaikka kohtu oli nyt tyhjä.

”Lapsi ei osaa hillitä raivoaan, teidän majesteettinne”, pappi sanoi lempeästi. ”Johtui tämä sitten paholaisesta tai Alzin naurettavista tieteellisistä teorioista, niin jos tyttärellänne on tappavia voimia, hän käyttää niitä uudelleen, ajattelemattaan, sillä pienokaiset riehaantuvat kiukustuaan.”

Frederic yritti päästä tunteidensa herraksi rypistämällä otsaansa ja pohdiskelemalla kuin kuningas ainakin – kuten hänen isänsä oli hänelle opettanut, ja isän isä sitä ennen.

”Mutta mitä me voimme tehdä? Onko kenelläkään yhtään *järkevää* ehdotusta? Tregsbург?”

Kysymys sai vartijan kiusaantuneen näköiseksi. Hän oli kasvanut syvällä valtakunnan takamailla kuunnel-
len kyläläisten kansanperinteeseen nojaavia tarinoita,
ja nyt hänellä oli yllään satujen metsästäjän tai pyövelin
tamineet, joissa hänet voitaisiin määrätä viemään vauva
metsään ja... hoitamaan se pois päiväjärjestyksestä.

”Kuulostaa siltä, että hän voi olla uhka tai vaara teil-
le tai kuningattarelle, teidän majesteettinne”, hän sanoi
vastahakoisesti. ”Tai vanhalle Bessille, tai kenelle tahan-
sa, joka huolehtii hänestä.”

Arianna tukahdutti nyhykäyksen.

Vanha Bess katsoi vauvaa mielteliäänä. ”Mutta ajatel-
kaapa. Prinsessa, jolla olisi sellaisia voimia... kuninga-
tar... hänestä tulisi erittäin vahva hallitsija, vai kuinka?
Siinä olisi ihmeteltävää.”

”Hänet täytyy kasvattaa *turvassa*”, kuningas Frederic
sanoi ääneen ainoan ajatuksen, joka oli sillä hetkellä
hänelle selvä ja tuntui käyvän järkeen.

”Niin, että turvassa on hän – ja kaikki muutkin”, Alzi
lisäsi pikaisesti.

”Turvallisessa jumalaapelkäävässä yhteisössä. Nun-
nien keskellä”, pappismies ehdotti.

”Tai ehkä jonkun sellaisen huostassa, joka tietää täl-
laisista asioista”, vartija väitti vastaan niin kohteliaasti
kuin suinkin.

”Hän on *minun* lapseni”, Arianna huudahti. ”Minä
lähden hänen kanssaan!”

”Te olette kuningatar, anteeksi nyt vain, teidän majes-
teettinne”, Bess sanoi niiaten syvään. ”Teillä on velvolli-
suuksia monia muitakin lapsia kuin omaanne kohtaan.

Kokonaisen valtakunnan lapsia – ja heidän vanhempiaan, jotka tarvitsevat teidät johtamaan heitä.”

”Bess on oikeassa”, tohtori Alzi sanoi.

”Olette kansanne paimen”, pappi sanoi.

”Ehkä hän voisi olla jossakin lähellä niin, että voit käydä hänen luonaan”, kuningas Frederic ehdotti... mutta ehdotuksessa kuului, että hän oli käytännössä tehnyt lopullisen päätöksensä. ”Kunnes uhmaikä on ohi... tai hän oppii hillitsemään itsensä.”

Arianna mulkoili häntä vihaisesti omalla taikavoi-mattomalla raivollaan.

Kunnes hän luovutti.

”Tregsborg – laita sana eteenpäin. Tällä kertaa salassa”, kuningas Frederic komensi. ”Kaikille kunnollisille isoäideille ja noit- äh, naisille, jotka tietävät tällaisista asioista. Vaarallisista taika-asioista. Etsi sellainen, joka hoitaa Tähkäpäästä kuin omaa lastaan ja opettaa häntä hyvin, suojelee häntä maailmalta ja maailmaa häneltä.”

”Kyllä, teidän majesteettinne. Tietenkin, teidän majesteettinne.” Vartija teki kunniaa.

”Entä mitä me sanomme täällä tapahtuneen?” pappi kysyi ja osoitti vauvaa – sekä palvelijattaren ruumista, jota ei katsottu eikä mainittu mutta joka väistämättä oli olemassa.

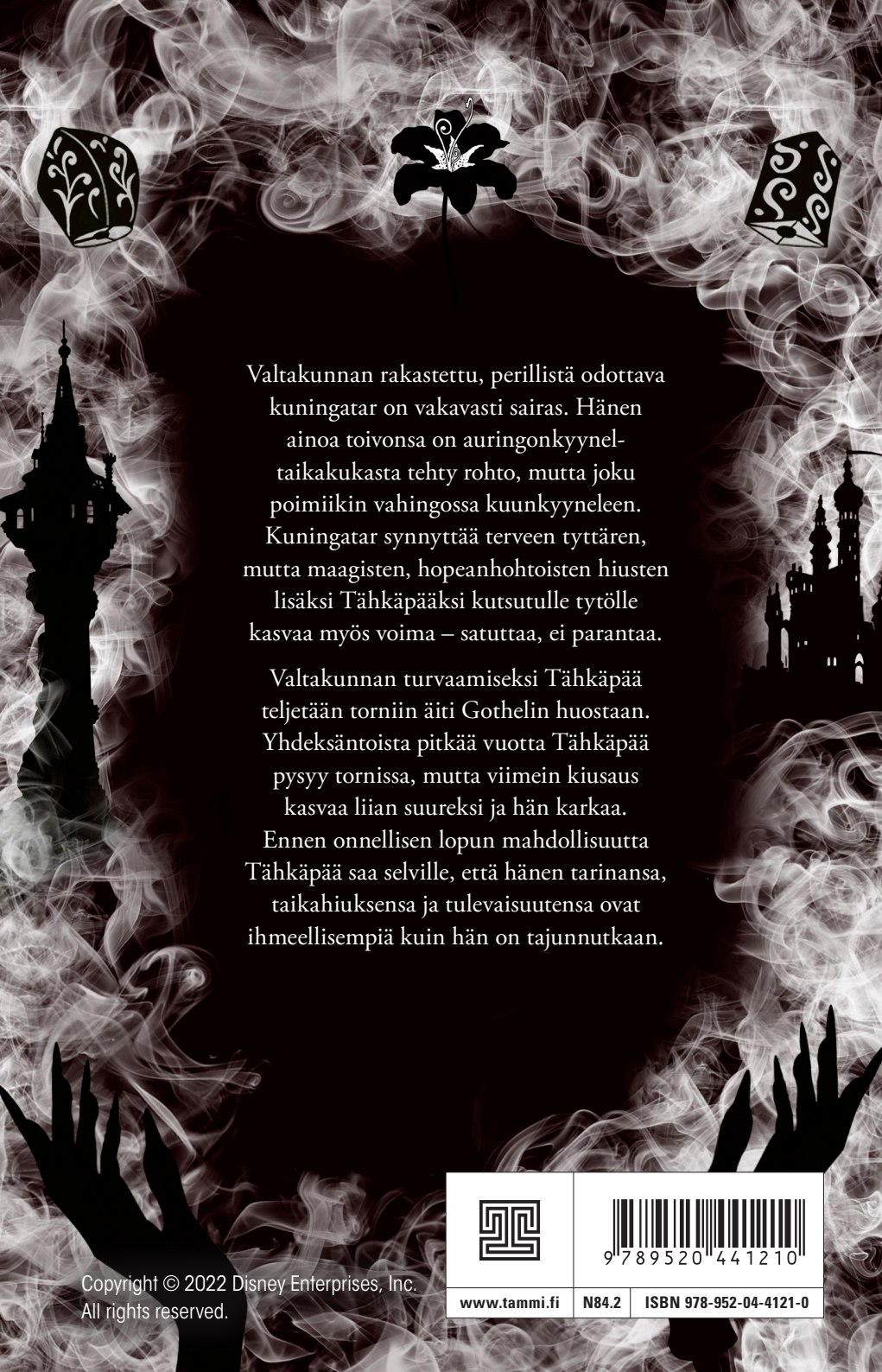
”Sanomme, että hän kuoli yrittäessään pelastaa prinsessaa”, tohtori Alzi ehdotti. ”Jalo teko, mutta liian myöhään. Käärme tai myrkkylisko koitui kummankin kohdaloksi.”

(Tohtori Alzi oli lähtenyt mielihyvin Medicien juonitelevasta hovista tämän valtakunnan rehdiväin ilma-piiriin, mutta sitä ennen hän oli ehtinyt oppia valehte-

lun taidon ja tuntemaan huhujen sekä juorujen valtavan voiman.)

”Tehtäköön näin”, Frederic määräsi.

Sitten hän sulki kyynelehtivän Ariannan syliinsä ja piteli häntä tiukasti yöhön saakka.

Valtakunnan rakastettu, perillistä odottava kuningatar on vakavasti sairas. Hänen ainoa toivonsa on auringonkyyntel-taikakukasta tehty rohto, mutta joku poimiikin vahingossa kuunkyyneleen. Kuningatar synnyttää terveen tyttären, mutta maagisten, hopeanhoitoisten hiusten lisäksi Tähtäpääksi kutsutulle tytölle kasvaa myös voima – satuttaa, ei parantaa.

Valtakunnan turvaamiseksi Tähtäpää teljetään torniin äiti Gothelin huostaan. Yhdeksäntoista pitkää vuotta Tähtäpää pysyy tornissa, mutta viimein kiusaus kasvaa liian suureksi ja hän karkaa. Ennen onnellisen lopun mahdollisuutta Tähtäpää saa selville, että hänen tarinansa, taikahiuksensa ja tulevaisuutensa ovat ihmeellisempiä kuin hän on tajunnutkaan.

9 789520 441210